

Ценово регулиране в условията на либерализиран пазар

ДИРЕКТИВА 2003/54/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА от 26 юни 2003 година

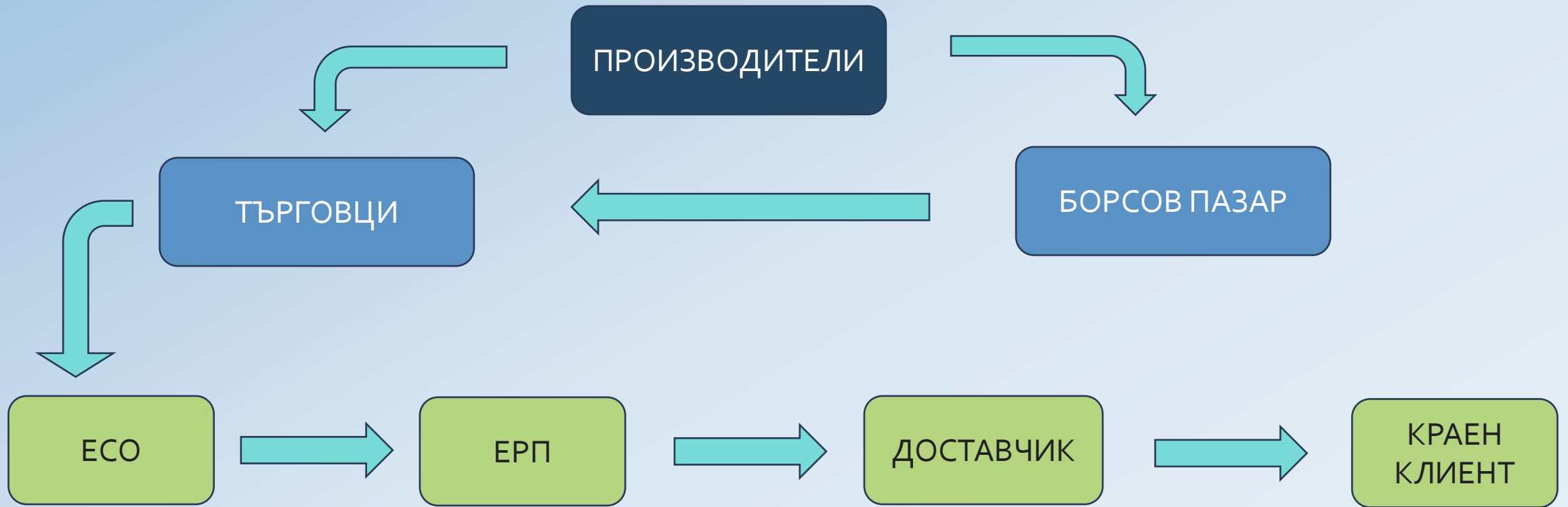
- На срещата в Лисабон на 23 и 24 март 2000 г., Европейският съвет наложи изискването за предприемане на бързи действия за завършване на вътрешния пазар в двата сектора - електроенергетика и газ - и ускоряване на либерализацията в тези сектори за постигане на напълно работещ вътрешен пазар. Европейският парламент в Резолюцията си от 6 юли 2000 г. по втория доклад на Комисията за състоянието на либерализация на енергийните пазари поиска от Комисията да приеме подробна програма за постигането на точно определени цели за постепенно, но пълно либерализиране на енергийния пазар.
- Свободите, които Договорът гарантира на европейските граждани - свободно движение на стоки, свобода на предлагане на услуги, свобода на установяване - са възможни единствено в условията на напълно отворен пазар, който позволява на всички потребители свободно да избират своя доставчик и всички доставчици свободно да доставят на своите клиенти.

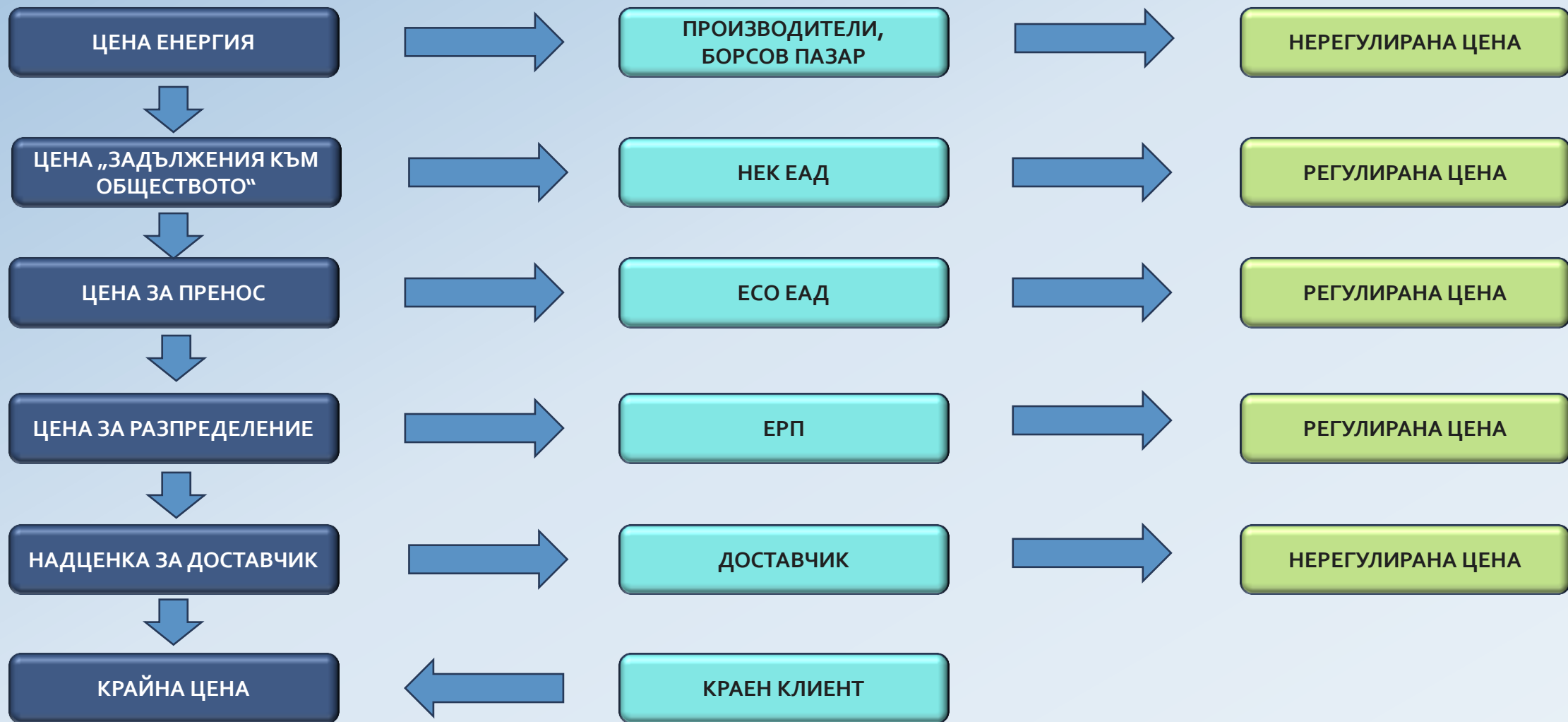
Основни пречки

- Свободите, които Договорът гарантира на европейските граждани - свободно движение на стоки, свобода на предлагане на услуги, свобода на установяване - са възможни единствено в условията на напълно отворен пазар, който позволява на всички потребители свободно да избират своя доставчик и всички доставчици свободно да доставят на своите клиенти.
- Основните пречки пред постигането на напълно работещ и конкурентен вътрешен пазар, наред с другите неща, са свързани с въпросите на достъп до мрежата, формирането на тарифи и различните степени на отваряне на пазара между държавите-членки.
- За да има реална конкуренция, достъпът до мрежата трябва да бъде недискриминационен, прозрачен и справедливо устойчив.
- За да се осъществи вътрешният пазар на електроенергия, от първостепенно значение е наличието на недискриминационен достъп до мрежата на оператора на преносната или разпределителната система. Операторът на преносна или разпределителна система може да се състои от едно или повече предприятия.
- Необходимо е независимостта на операторите на разпределителни системи и операторите на преносни системи да бъде гарантирана, особено по отношение на интересите на производството и снабдяването. Следователно трябва да бъдат въведени независими управленски структури между операторите на разпределителни системи и операторите на преносни системи и компаниите за производство/снабдяване.

Структура на пазара на електрическа енергия от 01.01.2016 г.

 Структура на крайната цена за електрическа енергия от 01.01.2016 г.

От 01.01.2016 г. в резултат на пълната либерализация на пазара, цената за „задължение към обществото“ ще се заплаща от всички потребители на електрическа енергия в страната.

В зависимост от решението на Европейската комисия по жалбата на ДКЕВР, съществуват два сценария за изменение на цената за „задължение към обществото“:

I сценарий

- положително становище на ЕК за прекратяване действието на дългосрочните споразумения за изкупуване на електрическа енергия с двете американски централи и отпадане на преференциите за ВИ

II сценарий

- негативно становище на ЕК за прекратяване действието на дългосрочните споразумения за изкупуване на електрическа енергия с двете американски централи и отпадане на преференциите за ВИ.

Изменение на цената за „задължение към обществото“

I сценарий

- При положително становище на ЕК по отношение на прекратяване на дългосрочните споразумения за изкупуване на електрическа енергия от двете американски топлоелектрически централи и отпадане на преференциите за ВЕИ производители, цената за „задължение към обществото“ от 01.01.2016 г. ще отразява следните разходи:
- Невъзстановени разходи представляващи „задължение към обществото“ за предходни ценови периоди на стойност приблизително 908 924 хил.лв.
- За целите на изчислението на цената за „задължение към обществото“ от 01.01.2016 г. е използвана прогнозата за потребление на електрическа енергия в страната за ценовия период 01.07.2014 г. – 30.06.2015 г. или 28 233 221 МВтч.
- При така разглеждания сценарий и заложените параметри цената за „задължение към обществото“ е приблизително в размер на **32,19 лв./МВтч.**

Сценарий I – Положително становище на ЕК

II сценарий

При негативно становище на ЕК за прекратяване действието на дългосрочните споразумения за изкупуване на електрическа енергия с двете американски централи и отпадане на преференциите за ВИ, цената за „задължение към обществото“ от 01.01.2016 г. ще отразява следните разходи:

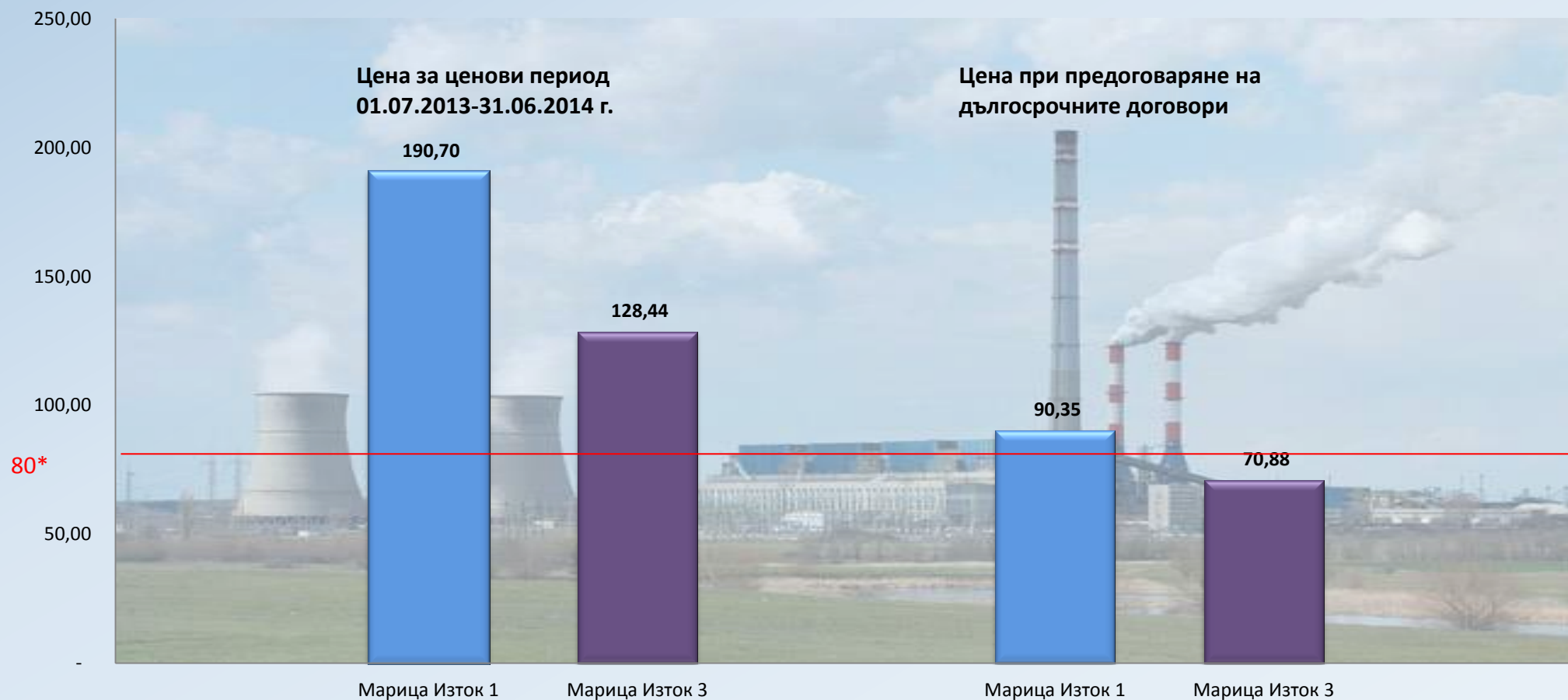
- Невъзстановени разходи представляващи „задължение към обществото“ за предходни ценови периоди на стойност приблизително - 908 924 хил.лв.;
- Надпазарни нива на разходите за изкупуване на електрическа енергия на годишна база от централите с дългосрочни договори и ВЕИ производители приблизително в размер на 1 234 053 хил.лв.
- За изчисляване на надпазарните нива на разходите за изкупуване на електрическа енергия за пазарната цена е определена в размер на 80 лв./МВтч.
- Потребление на електрическа енергия в страната - 28 233 221 МВтч.

Сценарий II – Негативно становище на ЕК

Цена на енергията по дългосрочните договори

* Пазарна цена на електрическата енергия

При развитие на Сценарий II и при така заложените гореописани параметри цената за „задължение към обществото“ е приблизително в размер на **75,90 лв./МВтч.**

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО

Мартин Тафров